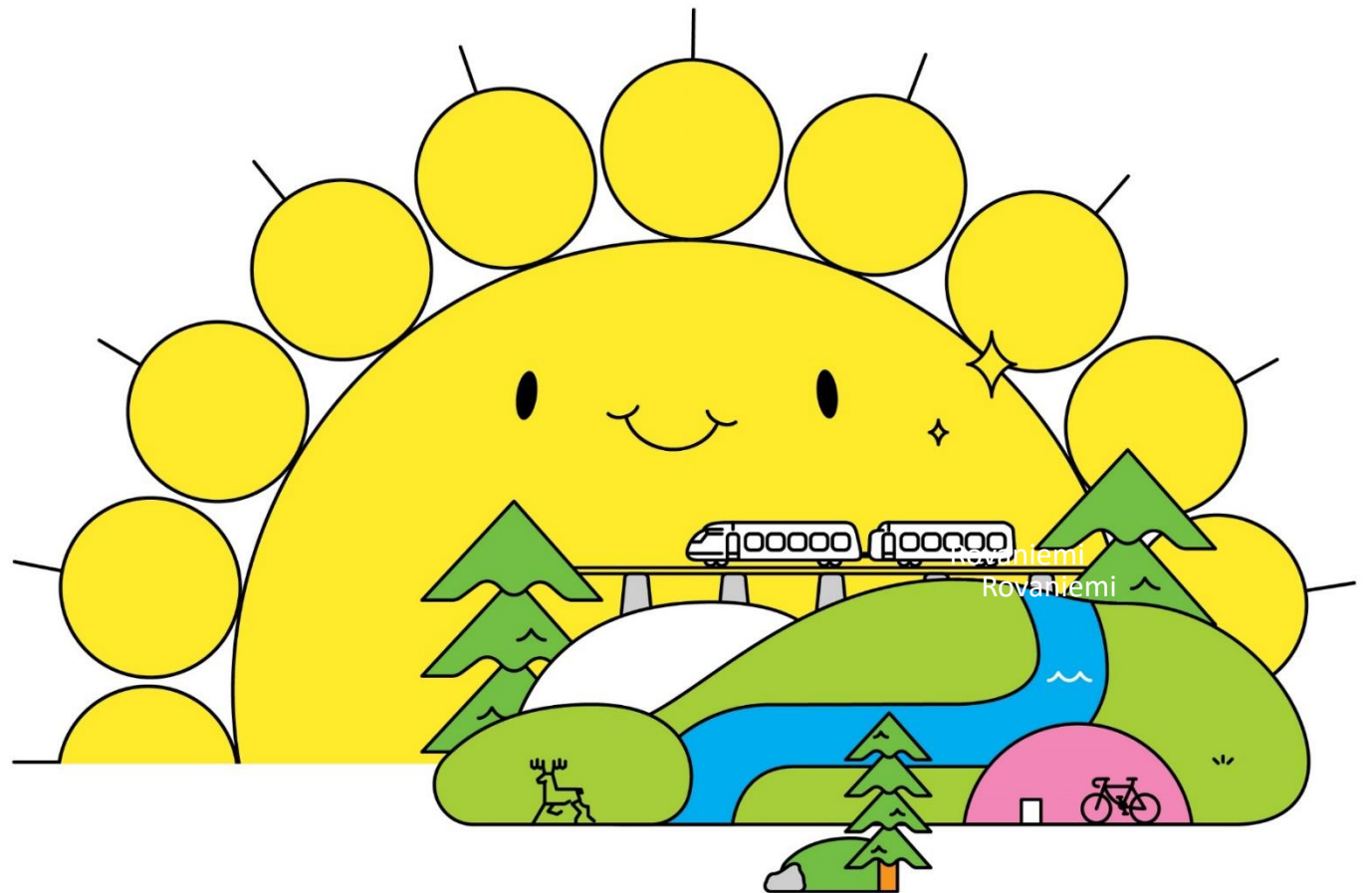

LAPIN LIITTO

Saamelaiskäräjälakiluonnos 9 §
Yhteistoiminta- ja neuvotteluvelvoite

1) Alueidenkäyttö
9 a §, 9 b §

Paula Qvick suunnittelujohtaja

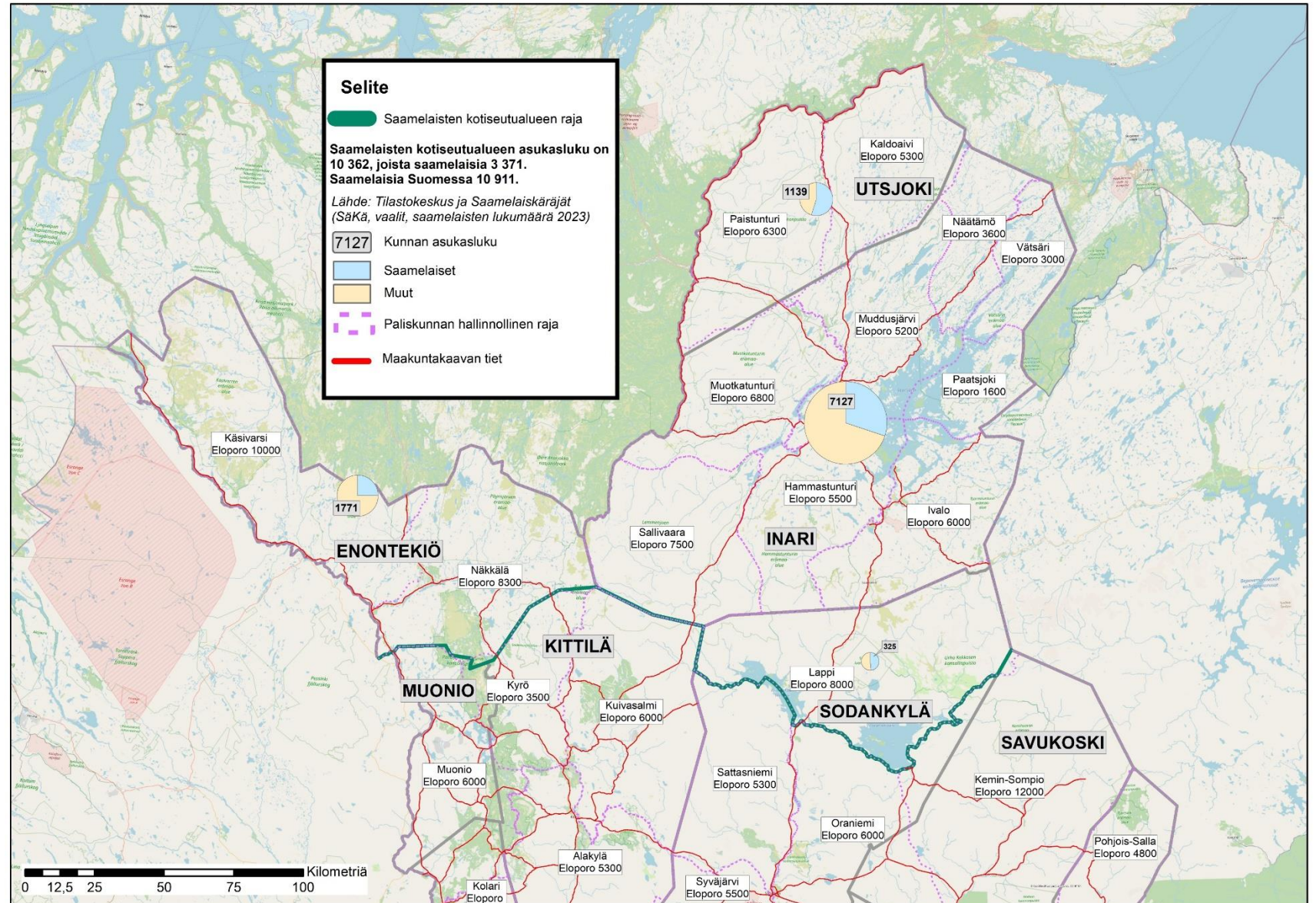

Saamelaisten kotiseutualue ja Lapin maakunta

- Valtion aluetta 90%.
- Väestömäärä 10 362, saamelaisia 33 %
- Suurin osa suojelu- ja erämaa-alueita.
- 9 § kohdistettava vain saamelaisten kotiseutualueeseen.

LAPIN LIITTO

MAAKUNTAKAAVOITUSTILANNE 2025

Vireillä olevat maakuntakaavat:

- Turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050, koko Lappi
- Rajapalojen kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava
- Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava
- Ikkarin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava

Voimassa olevat maakuntakaavat:

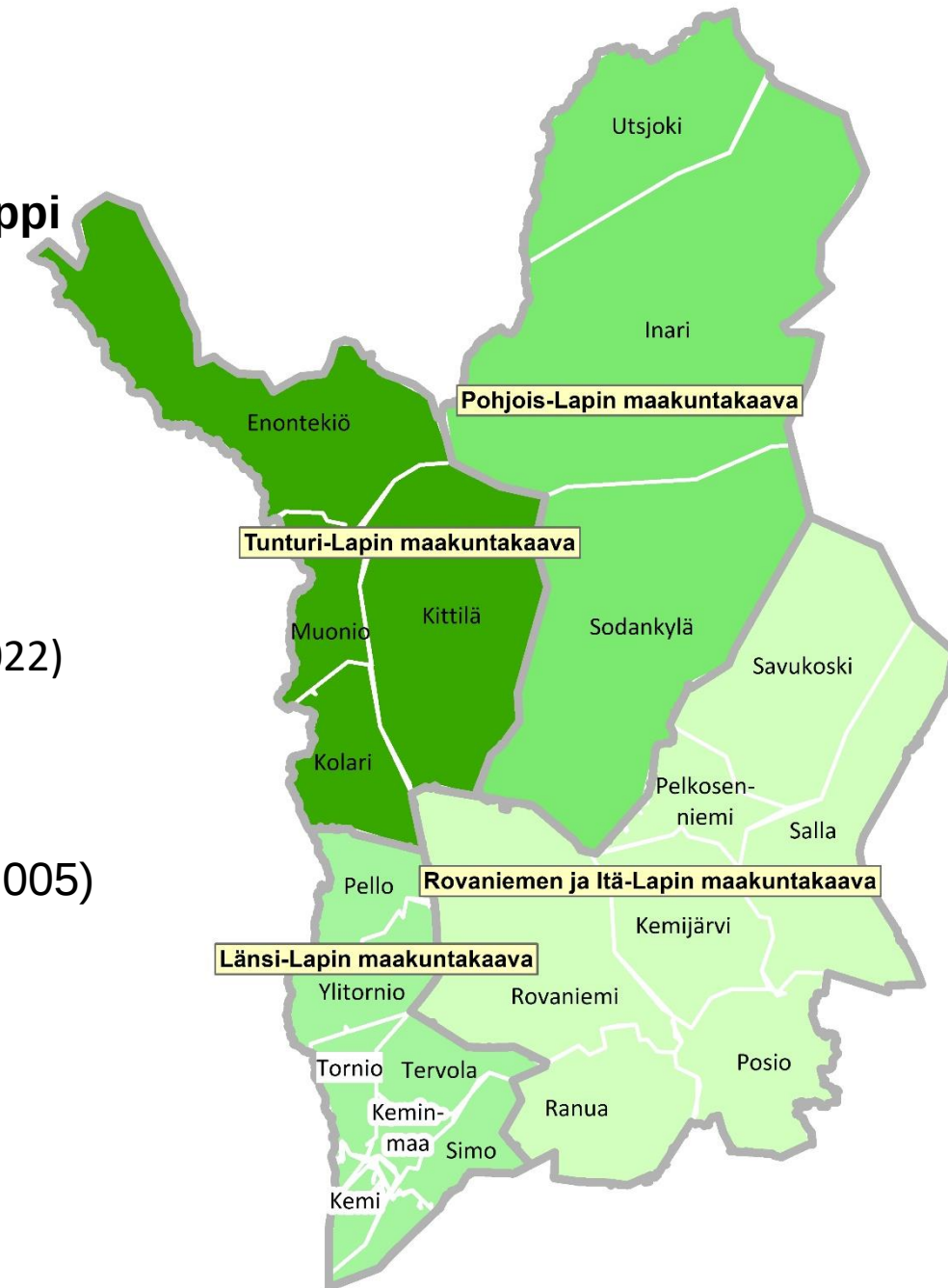
- Tunturi-Lapin maakuntakaava (saanut lainvoiman 16.5.2012)
- Länsi-Lapin maakuntakaava (saanut lainvoiman 11.9.2015)
- Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava, (kuulutettu voimaan 21.9.2022)
- Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040, (kuulutettu voimaan 18.9.2024)

Vaihemaakuntakaavana on voimassa:

- Lapin meri- ja rannikkoalueen tuulivoimamaakuntakaava (16.7.2005)
- Kemi–Tornio-alueen ydinvoimamaakuntakaava (21.9.2011)
- Soklin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava (16.5.2012)
- Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava (12.2.2016)
- Kemi–Tornio-alueen ydinvoimamaakuntakaavan osittainen kumoaminen (16.2.2017)

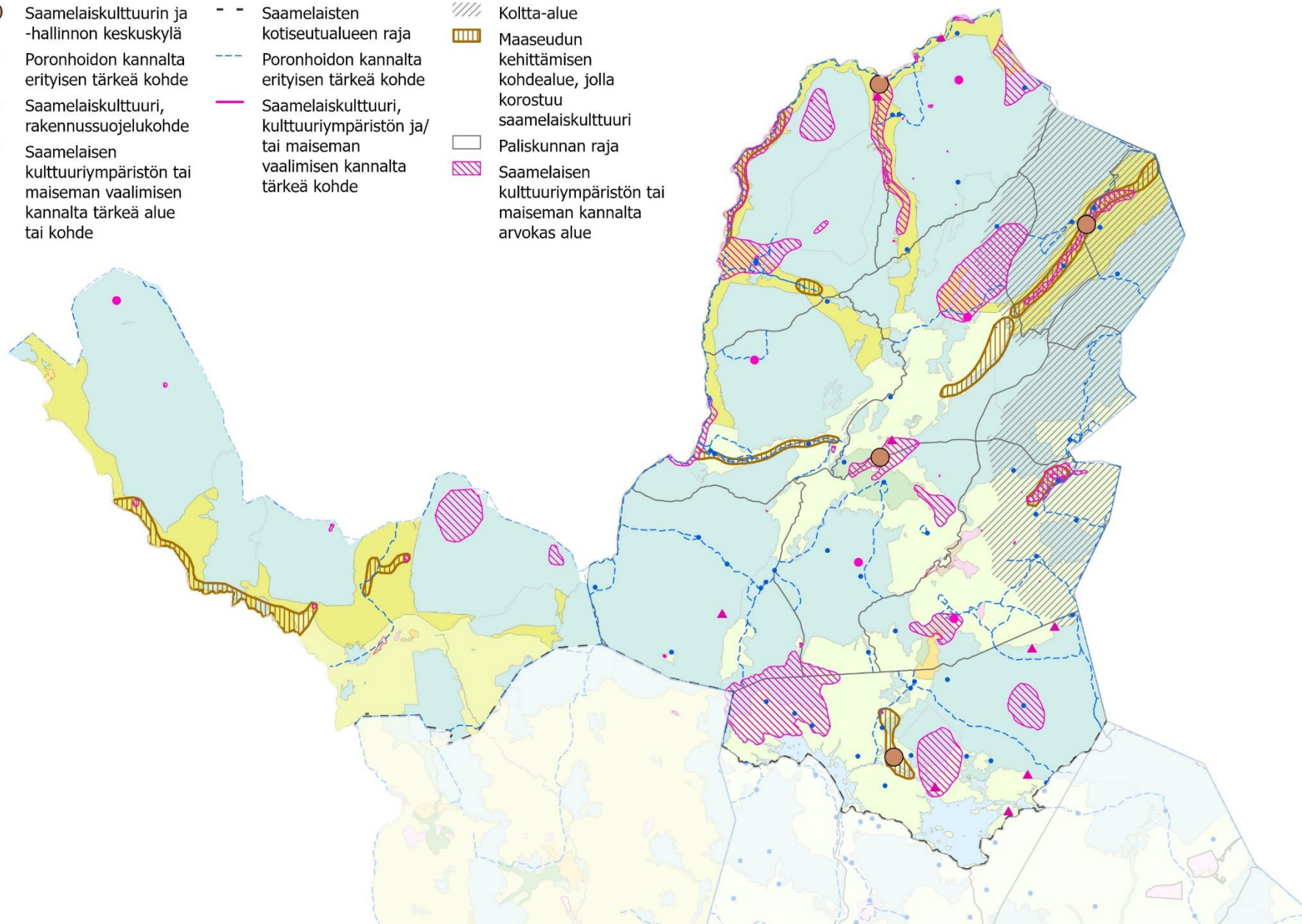
LAPIN LIITTO

Saamelaiskulttuuri Lapin maakuntakaavoissa

Merkkien selitys

● Saamelaiskulttuurin ja -hallinnon keskuskylä	- - Saamelaisten kotiseutualueen raja	/// Koltta-alue
• Poronhoidon kannalta erityisen tärkeä kohde	- - Poronhoidon kannalta erityisen tärkeä kohde	▤ Maaseudun kehittämisen kohdealue, jolla korostuu saamelaiskulttuuri
▲ Saamelaiskulttuuri, rakennussuojelukohde	— Saamelaiskulttuuri, kulttuuriympäristön ja/ tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä kohde	□ Paliskunnan raja
● Saamelaisen kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue tai kohde		▨ Saamelaisen kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta arvokas alue

Lapin turvallisuus- ja liikenne vaihemaakuntakaava

- Vireilletulo kuulutus 24.1.2025
- Maakuntakaavan vaikutukset arvioidaan AKL 9§:n mukaan. Lisäksi arvioidaan mahdollisia merkittäviä vaikutuksia saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon, sillä tasolla mikä on maakuntakaavan rooli yleispiirteisenä alueidenkäytön suunnitelmana.
- 9 §:n mukainen neuvottelu 19.11.2024
- Yhteydenotto : Vaihemaakuntakaava ja esitetään 3-4 ajankohtaa, 2 viikkoa ennen neuvottelua neuvotteluiden esityslista, joka on tehty OM:n ohjeen mukaan. Asiat esitellään esityslistassa.
- Viralliset kuulutukset tehdään suomen kielellä ja kolmella saamen kielellä (pohjois-, koltta- ja inarin-saame).
- Asiakirjat käännetään tarvittavilta osin pohjoissaameksi.
- Saamelaisten kotiseutualueen yleisötilaisuuksissa on mahdollista käyttää pohjoissaamen tulkkia.

- 9 §:n mukaisten neuvotteluiden prosessi vie paljon aikaa nykyisellään, viimeisin yhteydenotosta pöytäkirjan allekirjoitukseen n. 5 kk.
- Saamen kielilaki 31 §:ssa ei ole mainittu kuntayhtymiä, eli Lapin liitto ei saa avustusta tulkkauksiin, käännöksiin eikä ilmoituksiin tms.

LAPIN LIITTO

OSALLINEN	VAIHEET	TEHTÄVÄ	LAKI	AJOITUS
Palauteen antomahdollisuus OAS:sta	Aloitusvaihe	Saamelaiskäräjälain mukainen neuvottelu	SaKä 9 §	9-11/2024
		Kolttalain mukainen neuvottelu	KL 56 §	4/2025
		Poronhoitolain mukainen neuvottelu	PHL 53 §	4/2025
Mielipiteen antomahdollisuus valmisteluaineistosta	Valmistelu- vaihe	Saamelaiskäräjälain mukainen neuvottelu	SaKä 9 §	2026
		Poronhoitolain mukainen neuvottelu	PHL 53 §	2026
Muistutuksen antomahdollisuus ehdotuksesta	Ehdotusvaihe	Saamelaiskäräjälain mukainen neuvottelu	SaKä 9 §	2027
		Poronhoitolain mukainen neuvottelu	PHL 53 §	

Venäjän sota Ukrainaa vastaan 2/2022
Suomi NATO:n 4 / 2023

127 § Perustuslaki

Maanpuolustusvelvollisuus

Jokainen Suomen kansalainen on velvollinen osallistumaan isänmaan puolustukseen tai avustamaan sitä sen mukaan kuin laissa säädetään.

Oikeudesta saada vakaumuksen perusteella vapautus osallistumisesta sotilaalliseen maanpuolustukseen säädetään lailla.

4 a § ([29.3.2019/467](#))

Kansallinen turvallisuus alueidenkäytössä

Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä.

Erämaalaki 17.1.1991/62

5 §

Teiden rakentaminen

Erämaa-alueille ei saa rakentaa pysyviä teitä.

Valtioneuvosto voi kuitenkin antaa luvan sellaisen pysyvän tien rakentamiseen, jolla on yleisen edun tai luontaiselinkeinojen harjoittamisen kannalta huomattava merkitys.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu kiello ei koske tietä, joka rakennetaan ennen tämän lain voimaantuloa saadun oikeuden perusteella.

12 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 1991.

Erämaa-alueisiin tämän lain voimaan tullessa kohdistuvat rasiteoikeudet ja niihin rinnastettavat käyttöoikeudet sekä vuokrasopimukset jäävät edelleen voimaan. Metsähallitus voi jatkaa sopimukseen perustuvien oikeuksien voimassaoloaikaa vahvistetun hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisesti.

Sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään, saa Hammastunturin erämaa-alueelle rakentaa tien Inarin ja Pokan väliseltä maantieltä Kutturin kylään.

LAPIN LIITTO

Kansallinen turvallisuus

Kutturan tie

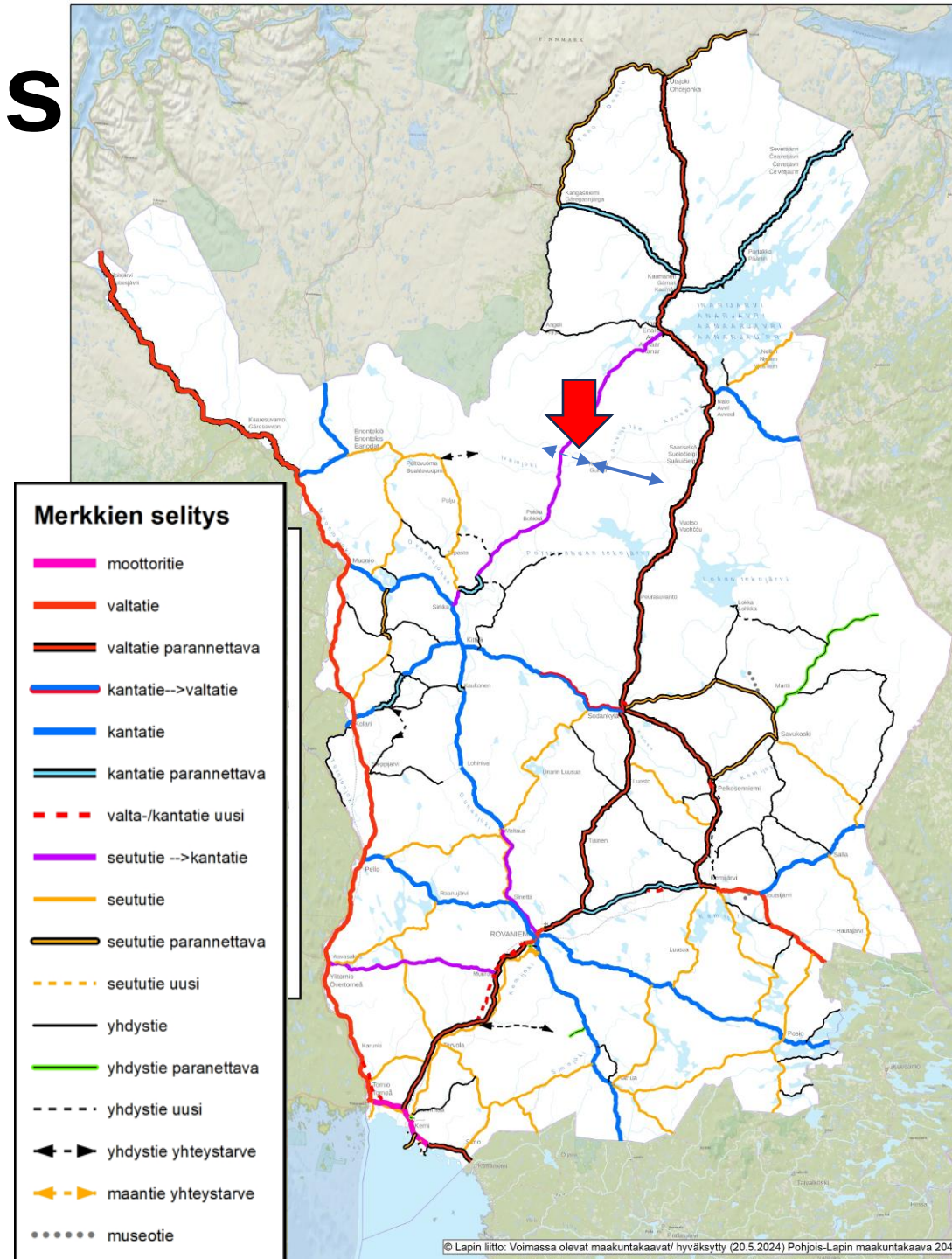
Pääesikunta 9 /24

•Levi-Köngäs-Pokka-Inari (seututiet 955 ja 956) tarkastelun yhteydessä tulisi edistää yhteyden rakentamista tien 9694 ja seututie 955 välille (Kutturan tie).

Tämä mahdollistaa paremmin itä-länsisuuntaisen liikenteen. Yhteyden edistäminen on tärkeää sotilaallisesta näkökulmasta.

LAPIN LIITTO

Palauteyhteenvedo saamelaiskäräjälakiluonnoksesta, 9 §

Lisää resurssitarpeita ja pidentää maakuntakaavaprosessia.

Yhteistoiminta- ja neuvotteluvelvoite tulee koskea vain saamelaisten kotiseutualuetta kaavoissa

- laajentuminen koskemaan kotiseutualueen ulkopuolella olevia hankkeita aiheuttaa lisäresurssitarpeita ja tulkintavaikeuksia.
- soveltamisalan määrittelyn epäselvyys?

Neuvotteluvelvoitteen tulee koskea vain kaavaprosessia, ei selvityksiä.

Vaikutusten arviointia täsmennettävä huomattavasti.

LAPIN LIITTO

Lapin liitto

Laadimme Lapille kestävää menestystä

LAPIN LIITTO